

NOTA INFORMATIVĂ

DESPRE ACTIVITATEA DISPENSARULUI

MUNICIPAL DERMATOVENEROLOGIC CHIȘINĂU

ANUL 2017

Anul 2017, pentru Dispensarul dermatovenerologic municipal , a fost al șaisprezecilea an de activitate în condiții de autogestiune economică.

În anul trecut dispensarul și-a desfășurat activitatea cu următoarea organigramă, ce nu diferă de organigrama anilor precedenți:

- Administrația dispensarului, cu serviciul personal, contabilitatea, cabinetul de statistică medicală și serviciul de gospodărie.
- Secția asistență dermatologică teritorială.
- Secția asistență dermatovenerologică dispensar.
- Secția comisia medicală a contingentului periclitat.
- Secția comisia medicală a conducătorilor auto.
- Secția laborator serologic.
- Secția laborator clinico-bacteriologic.

Condițiile de activitate, referitor la baza tehnico-materială a dispensarului s-au îmbunătățit, s-au schimbat ușile și ferestrele prin cabinete, dar deja este necesară o reparație cosmetică. Instalarea cazangeriei autonome și conectarea la gaze naturale, permite nu numai încălzirea normală a instituției, dar și o esențială economie financiară. A fost finisată reparația și a început activitatea laboratorului PSR, care permite stabilirea mult mai precisă a cauzei maladiilor transmise pe cale sexuală.

Dotarea instituției cu utilaj medical performant este o problemă ce necesită atenție permanentă. Majoritatea utilajului medical folosit în instituție, cu mult depășește termenii exploatării stabiliți de producători. În instituție este utilizat utilaj medical produs în anii 70 a secolului trecut, reparat de nenumărate ori. Cu toate acestea tot utilajul medical utilizat corespunde normelor metrologice din țară, fapt stabilit prin actul de control a serviciului metrologic de stat și comisiei de acreditare a instituției.

Merită de menționat faptul că noua metodă de diagnostic a sifilisului – imunoblotul, permite în continuare diagnosticarea și diferențierea cazurilor deficitale, deoarece ne-am refuzat de r-ția Wasserman și deja trece în istorie și reacția MRS. Cu succes au mai fost introduse r-țiile RPR și VDRL care vor înlocui cu timpul MRS-ul. Aparatajul modern procurat anterior: autoclav, distilatoare de apă

de producție germană, aparat de ambalare a instrumentarului medical destinat sterilizării, în complex cu hîrtie specială de ambalaj, termostatele și dulapul nou de sterilizare se utilizează cu succes. Instalația pentru producerea azotului lichid, procurată recent, permite efectuarea procedurilor cosmetice fără întrerupere. Tehnologiile performante a utilajului procurat au fost apreciate la justa valoare în primul rînd de personalul medical ce folosește în activitatea sa acest utilaj, și de pacienți - în al doilea rînd, care nu se mai îndoesc de faptul că instrumentariul medical folosit nu este steril. Dotarea instituției cu mobilier este satisfăcătoare. Mobilierul se renovează odată cu efectuarea lucrărilor de reparație capitală și cosmetica. Astfel pe parcursul anului trecut a fost schimbat mobilierul în cabinetul de proceduri și câteva cabinete a medicilor. Un pas important în activitatea secției dispensar a fost dotarea cabinetelor de primire a medicilor cu calculatoare și conectare la internet, care permit nu numai achitarea plăților în mod centralizat, dar și acces la informațiile necesare (ordine, ghiduri, protocoale). Pentru anul curent se preconizează finalizarea procesului de dotare cu calculatoare și a cabinetelor medicilor dermatologi care activează în IMSP municipale.

Referitor la compartimentul cadre, schema de încadrare pentru anul 2017 nu a suferit modificări față de schema cadrelor anului 2016. La finele anului trecut în dispensar au activat 114 angajați:

- medici - total – 52
- conducători – 2
- medici dermatovenerologi s. dispensar – 28
- medici dermatovenerologi s. control medical - 6
- medici laboranți – 10
- medici terapeuți – 1
- medici chirurghi – 1
- medici oculiști – 2
- medici ORL – 1
- medici neurologi - 1
- personal medical cu studii medii – 36
- personal medical inferior – 13
- personal auxiliar – 6
- personal administrativ – 7

Pe parcursul anului trecut din dispensar au fost eliberați din serviciu 9 persoane:

- medici – 7
- personal medical mediu – 1
- personal auxiliar – 1
- Au fost angajați în serviciu 1 persoane noi :
- Medici - 1
- Personal medical mediu -
- Personal auxiliar –

După gradul de calificare medicală în dispensar au activat 41 – medici de categorie superioară , 3 – medici categorie întâi ; 3 medici – categoria a doua de calificare; asistente medicale cu categoria superioară de calificare - 32; asistente medicale cu categoria întâi de calificare - 2; asistente medicale fără categorie – 2.

Cu scopul majorării gradului de profesionalism, pe parcursul anului trecut 17 medici și-au ridicat nivelul profesional prin reciclare la Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică “N.Testemițanu”. Asistente medicale la reciclare profesională au fost 13 persoane. Conform categoriilor de calificare a lucrătorilor medicali a dispensarului, calitatea serviciilor medicale acordate preconiza a fi la un nivel satisfăcător ce sa confirmat practic prin lipsa plîngerilor din partea pacienților referitor la calitatea serviciilor medicale acordate. Pe parcursul anului precedent au fost adresate directoratului 1 plîngere, motivate – 0.

Dar cât de înalt n-ar fi profesionalismul cadrelor, și dotarea instituției cu tot necesarul, fără suport financiar procesul curativ – diagnostic este dificil.

Sursele financiare necesare activității dispensarului au fost două. Prima, și cea mai semnificativă, banii acumulați de la acordarea serviciilor medicale contra plată, cota lor alcătuind 89 la sută din tot bugetul instituției , și a doua sursă banii distribuiți conform contractului cu Compania Națională de Asigurări Medicale în sumă de 1500.0,mii lei, ce constituie 9 % din bugetul total al dispensarului pe anul 2017. În total pe parcursul anului trecut au fost acumulate 16mln 275,0 mii lei, cu 4609.6 mii lei mai mult față de anul 2016. Acumulările financiare pe secții, în comparație cu anul trecut, au fost următoarele:

secția comisia medicală a conducătorilor auto –	plus	238.2 mii lei
secția asistență dermatovenerologică dispensar –	plus	1197.6 mii lei
secția control medical a contingentului periclitat –	plus	1129.6 mii lei
secția laborator serologic	- minus	38.9 mii lei
secția laborator bacteriologic	- minus	50.9 mii lei

Din cele relatate, evident este succesul financiar al instituției, luând în considerație faptul că prețurile la energia electrică, termică și gazele naturale permanent sunt în creștere. Nu trebuie uitat faptul că banii CNAM nu pot fi cheltuiți conform necesității depline a instituției, 65 la sută din ei revin la plata salariului. Cheltueli la reparații capitale nu se admit. Mijloace fixe au fost procurate in 2017 in marime de 1086.1 mii lei, inclusiv 225,0 mii lei din banii CNAM.

Prin faptul că dispensarul a fost asigurat pe parcursul anului trecut cu ingrediente de laborator și medicamente necesare tratamentului bolnavilor cu sifilis din Programul Național de Combatere a maladiei HIV SIDA și ITS, la finele anului trecut au rămas neutilizate circa 722.7 mii lei, bani CNAM.

După compartimentul acumulări financiare vom trece la compartimentul cheltueli. Cheltuielile de bază efectuate pe parcursul anului au alcătuit **14764.3mii lei**, care pot fi repartizate în felul următor:

	Anul 2017	Anul 2016
consumul și cheltueli privind retribuirea muncii –	9714,3 mii lei	8006.2 mii lei
contribuții la asigurările sociale și medicale de stat –	2551,9 mii lei	2131.8 mii lei
consumuri și cheltueli materiale din ele :	- 1885,6 mii lei	2148.7 mii lei
- materii prime, materiale cumpărate	- 1388,8 mii lei	1701.1 mii lei
- combustibil si reparatie auto	- 22,4 mii lei	38.1 mii lei
- gaze	- 20,0 mii lei	15.3 mii lei
- energie electrică	- 146,0 mii lei	136.3 mii lei
- lemne pentru încălzire	- 28,4 mii lei	62,6 mii lei
- omvsd	- 76,0 mii lei	73.7 mii lei
alte consumuri și cheltueli, rec.bir.	- 204,0 mii lei	121.6mii lei
Consumuri și cheltueli prestate de terțe persoane lei	- 613,1 mii lei	650.5 mii
din ele :		
- de comunicații	- 29,1 mii lei	32.6 mii lei
- reparație capitală mijloace fixe	- -----mii lei	- - - mii lei
- reparații curente	- 9,8 mii lei	65.4 mii lei
- cheltueli bancare	- 25,6 mii lei	22,3 mii lei
- canalizare, gunoi	- 50,5 mii lei	48.0 mii lei
- perfecționarea medicilor	- 61,8 mii lei	67.8 mii lei
Altele	- 559,9 mii lei	414,4 mii lei

Pe parcursul anului trecut angajații dispensarului au beneficiat de ajutoare materiale financiare, obligatoriu la folosirea concediului sindical, pe parcursul anului - la solicitare motivată, precum și de premii bănești cu ocazia sărbătorilor și la finele anului.

Din cifrele reflectate mai sus relevă faptul că rezervele în folosirea mai eficientă a surselor financiare nu sunt epuizate . În primul rând rezerve sunt la consumul de surse energetice, convorbiri telefonice, cât și la suma impunătoare de cheltuieli la articolul salarizare. Necătând la faptul că în activitatea medicilor primordial a devenit îndeplinirea planului financiar, sarcina de bază a dispensarului rămâne atât combaterea morbidității populației cauzate de maladiile

sexual transmisibile și bolile contagioase de piele , cât și acordarea asistenței medicale dermatologice.

Cum a fost îndeplinită pe parcursul anului trecut sarcina medicală de bază a dispensarului , combaterea sifilisului și gonoreei, este reflectat în tabelul ce urmează.

MORBIDITATEA CU SIFILIS ȘI GONOREE
(anul 2016 - 2017)

(Tabelul r.1)

Instituțiile medicale	Nr.vizitelor total la specialiști		Îndreptați de medicul de familie		SIFILIS (la 100000 loc.)				GONOREE (la 100000 loc.)			
	2016	2017	2016	2017	2016		2017		2016		2017	
					caz	100000	caz	100000	caz	100000	caz	100000
Mun.Chișinău	89405	83925	49060	47320	409	55,9	435	53,4	286	39,1	295	36,2
AMT Botanica	11802	11628	10607	10669	66	41,0	104	61,1	57	35,4	51	29,9
AMT Buiucani	7190	6789	5590	5539	57	56,8	57	55,2	39	38,8	40	38,7
AMT Centru	7049	6922	6229	6065	93	91,2	110	104,5	103	101,0	105	99,7
AMT Ciocana	10746	9958	9875	9137	58	51,3	51	57,2	41	36,2	46	51,6
AMT Râșcani	8502	8484	8124	8116	75	56,5	60	44,4	38	28,7	47	34,8
CS Bacioi	-	-	527	433	5	46,5	5	45,5	-	-	-	-
CS Sângera	-	-	668	526	12	92,1	9	66,5	1	7,7	-	-
CS Durlești	-	-	722	571	13	90,1	13	88,4	2	13,9	-	-
CS Ghidighici	-	-	234	156	3	62,2	-	-	1	20,7	-	-
CS Trușeni	-	-	508	403	3	37,8	6	75,2	2	25,2	-	-
CS Vatra	-	-	136	120	-	-	-	-	-	-	2	60,5
CS Bubuieci	-	-	400	351	4	44,0	6	64,2	-	-	-	-
CS Budești	-	-	297	296	4	86,5	3	63,3	-	-	-	-
CS Colonița	-	-	174	174	2	51,2	-	-	-	-	-	-
CS V.-Vodă	-	-	236	254	-	-	1	17,8	-	-	1	17,8
CS Ciorescu	-	-	254	263	3	46,6	1	15,4	1	15,5	-	-
CS Cricova	-	-	330	340	5	59,1	2	18,7	-	-	3	28,1
CS Grătiești	-	-	192	177	1	16,2	4	65,3	-	-	-	-
CS Stauceni	-	-	186	191	5	54,4	3	31,8	1	10,9	-	-
DDVM	44116	40144	3771	3539	-	-	-	-	-	-	-	-

Morbiditatea generală cauzată de sifilis s-a micșorat, față de nivelul anului trecut de la 55,9 cazuri la 100 000 populație, la 53,4. Dar se atestă o creștere cu 26 a cazurilor absolute. Creșterea numărului de bolnavi cu sifilis, pe fonul scăderii esențiale a numărului de testări serologice în condiții de ambulator, este un prognostic foarte alarment. Morbiditatea prin gonoree, deasemenea a fost în descreștere - de la 39,1 cazuri la 100 000 populație, până la 36,2 cazuri. Numărul absolut de bolnavi a crescut cu 9 cazuri. Acest fenomen se explică prin faptul, cum că s-a majorat numărul populației municipale.

Evident este pentru toți faptul că tabloul redat nu reflectă situația reală a morbidității prin sifilis și gonoree în municipiu. Raportul cazurilor înregistrate de sifilis la cazurile de gonoree a constituit 1: 0,7 - adică la un caz de sifilis s-au înregistrat 0.7 cazuri gonoree, iar raportul dintre femei și bărbați bolnavi de gonoree este de 1 : 48. În trecut la un caz de sifilis se înregistrau 5-6 cazuri de

gonoree. Proporția existentă ne impune la gândul că rezervele de depistare a bolnavilor de gonoree nu sunt folosite pe deplin, în deosebi de medicii ginecologi, cu atât mai mult că nici morbiditatea populației prin sifilis nu reflectă nici pe departe situația reală. De exemplu morbiditatea cauzată de sifilis printre contingentele ce sunt supuse obligatoriu testării serologice la sifilis aproximativ 100% cum sunt donatorii de sânge și femeile gravide urcă până la cifrele 500 – 600 cazuri la 100 000 populație și acesta este un contingent social adaptat.

Un risc serios pentru societate prezintă persoanele grupului de risc, inclusiv cele reținute în instanțele de poliție (centrul de triere a vagabonzilor, izolatorul de detenție provizorie, centrul de arest administrativ, ș.a), unde, în anii precedenți erau depistați și tratați un număr impunător de bolnavi cu sifilis. În ultimii ani, în legătură cu noua legislație, a fost sistată examinarea acestui contingent, iar, acești pacienți, rămân o sursă de infecție pentru societate.

Cifrele morbidității generale a populației municipiului cauzate de sifilis 53,4 pur și simplu sînt incomparabile cu morbiditatea anului 1986 - 7 cazuri de sifilis la 100 000 populație.

Căile de depistare a cazurilor de sifilis pe parcursul ultimilor ani rămân, practic neschimbate și sunt relatate în tabelul următor :

Morbiditatea cu sifilis și căile de depistare pe anii 2014 – 2017

Denumirea datelor	a. 2014	a. 2015	a. 2016	a. 2017
nr. bolnavilor cu sifilis	499	494	409	435
căile de depistare (cifre abs./%):				
- la adresare	190/ 38,1%	182/ 36,8%	152/ 37,2%	173/ 39,8%
- ca contact sexual	52/ 10,4%	52/ 10,5%	43/ 10,5%	40/ 9,2%
- ca contact casnic	5/ 1,0%	1/ 0,2%	1/ 0,2 %	1/ 0,2%
- testare serologică:	250/ 50,1 %	254/ 51,4 %	204/ 49,9%	221/ 50,8%
1) în policlinici;	101/ 20,2%	89/ 18,0%	72/ 17,6%	76/ 17,5%
2) bolnavilor somatici;	72/ 14,4%	83/ 16,8%	74/ 18,1%	76/ 17,5%
3) secția control medical	77/ 15,4%	82/ 16,6%	67/ 16,4%	69/ 15,8%

Principala cale de depistare a sifilisului în ultimii ani rămâne testarea serologică la sifilis a populației care se adresează după asistența medicală în ICP municipale de tip ambulator sau spitalicesc și adresarea pacienților la medicul dermatolog. Prin testări serologice de acest gen au fost depistate în anul trecut 221 persoane sau 50,8 % din numărul total de bolnavi.(anul 2016 – 49,9,4%).Inclusiv – prin testarea bolnavilor somatici și cei de tip ambulator, au fost depistați câte – 76 bolnavi (17,5%), inclusiv 20 (4,6%) bolnave au fost depistate la testarea femeilor gravide. La examinarea medicală a persoanelor contingentului periclitat au fost depistați 69 (15,8%) bolnavi cu sifilis.La dispensar din propria inițiativă sau adresat 173 bolnavi sau 39,2%; 40 bolnavi sau 9,2 % au fost depistate ca persoane de contact a bolnavilor. Merită de menționat faptul că calea principală de depistare a bolnavilor cu sifilis rămâne în continuare testarea serologică – 50,8%.

Ne îngrijorează, însă faptul că în situația epidemiologică nefavorabilă cauzată de sifilis, în continuare se înregistrează o scădere a numărului de testări serologice. Față de anul 2015, se atestă o scădere a testărilor serologice pe municipiu cu 119 431 probe, ce constituie – 53,2%. Numai pe AMT-uri sa înregistrat o scădere cu 89 449 teste sau 61,9%.

O problema în testările serologice rămâne procentul înalt de probe sanguine rebutate în ICP municipale, care în ultimii ani se pastrează, practic la acelaș nivel - 0,31% în 2017 față de 0,35% în 2016.

Mai detaliat indicii testării serologice, poate fi apreciat prin compararea cu numărul de vizite primare la medicul de familie pe fiecare AMT separat :

Testarea serologică a pacienților maturi la vizita primara la medicul de familie în AMT

Tabelul 3

Nr. d/o	Denumirea AMT	Nr. vizitelor primare, adulți la med. de fam	Nr. teste serologice	% testarii 2017	% testarii 2015
1.	AMT Botanica	107369	19800	18,4 %	54,3%
2.	AMT Buiucani	26479	9447	35,7 %	101,2%
3.	AMT Centru	43057	7577	17,6 %	43,0%
4.	AMT Ciocana	29222	6626	22,7 %	93,3%
5.	AMT Râșcani	38492	9076	23,6 %	54,3%
6.	Total AMT	244619	52529	21,5 %	69,2%

Testările serologice a pacienților din ICP municipale de tip spitalicesc se reflectă în următorul tabel:

TESTAREA SEROLOGICĂ A BOLNAVILOR ÎN SPITALELE MUN.CHIȘINĂU

(Tabelul nr.4)

SPITALUL	2013	2014	2015	2016	2017
	%	%	%	%	%
SCM nr.1	96,9	95,8	101,1	41,6	40,9
SCM "Sf.Arh.Mihail"	97,8	96,3	88,2	99,4	98,7
SCM "Sf.Treime"	96,7	94,2	83,6	87,7	85,2
MM nr.2	98,4	94,8	101,6	6,9	2,5
DPFM	98,2	97,7	102,6	86,6	114,6
T O T A L	97,4	95,8	93,9	63,1	68,4

Rămâne inexplicabil faptul ignorării testărilor serologice în SCM nr. 1 și MM nr. 2.

Întorcându-ne la morbiditatea cauzată de gonoree mai sus a fost menționată cifra de 295 cazuri de gonoree depistate în anul 2017. După modul cum au fost depistați acești bolnavi repartizarea este următoarea: 16 bolnavi sau 5,4 % au fost depistați în ICP municipale (1 bolnavi de către medicul ginecolog și 15 de urolog), 271 sau 91,9 % (în 2016 -94,4%) s-au adresat din propria inițiativă la DMDV, în secția control medical – 5 bolnav sau 1,7%. Repartizarea după sex a fost următoarea 6 (2,0%) femei și 289 (98,0%) bărbați. Un rol important în depistarea gonoreei, în deosebi a femeilor bolnave, revine ICP municipale, care cu regret în ultimii ani, practic sau eschivat de la acest lucru. Neajunsurile la acest compartiment se mențin aceleași. Neglijența serviciului ginecologic și urologic în problema depistării gonoreei persistă, și anume lipsa instrumentelor necesare pentru recoltarea frotiurilor genitourinare, recoltarea incorectă a frotiurilor și probelor ce necesită a fi supuse investigației bacteriologice, transportarea incorectă a acestora și scopia necalitativă a frotiurilor genitourinare în laboratoarele clinice a ICP municipale. Mai evident aceste momente se reflectă în activitatea laboratorului bacteriologic.

Numărul de însămânțări la gonococi constituie 17232 analize, față de 19860 în anul precedent (- 13,2 %). Pe dispensar s-au micșorat cu 1559 probe – 44,9% iar în instituțiile medicale municipale cu 1069 probe sau 6,5%. Pozitive la gonoree 42 analize ce constituie 0,2% în anul precedent - 0,4% .

Numărul de bacterioscopii la Gn, trihomonade și gardnerella vaginală pe dispensar a alcătuit 5437 (2016 – 9625). Din ele pozitive la :

- gonoree – 42 (0,8 %)
- trihomonade – 208 - (3,8 %)

Pentru instituțiile medicale municipale au fost efectuate 15320 însămânțări și 4001 scopii la gonoree și trihomonade.

- Din ele pozitive la –
- gonoree – - (0%)
 - trihomonade – 91 - (0,6%)

Este evident faptul că pacienții din IMSP nu sunt selectați și pregătiți suficient pentru astfel de investigații, și anume :

- În majoritatea instituțiilor medicale recoltarea prelevatelor patologice nu se face după stimularea secreției urogenitale (provocarea biologică, chimică, termică) după regulament, din cauză lipsei instrumentelor și aparaturii necesar
- Asistentele medicale care efectuează colectarea prelevatelor , însămânțarea, incubarea și transportarea lor în laborator permanent se schimbă.
- Vânzarea antibioticelor fără rețetă și tratamentul sinestătător a pacienților.
- Practica particulară

Toate momentele reflectate mai sus ce caracterizează activitatea dispensarului la compartimentul depistării active a bolnavilor de sifilis și gonoree nu poate fi apreciată altfel ca fiind cu rezerve. În acest context nu poate fi trecut cu vederea abrogarea ordinului care prevedea conlucrarea dispensarului cu Comisariatul General de poliție. Necesită atenție deosebită conlucrarea dispensarului cu Centrele de Sănătate a suburbiilor municipiului, ridicarea nivelului de educație sanitară a populației în problema profilaxiei individuale a maladiilor sexual transmisibile. Necesită atenție sporită și problema acordării asistenței dermatologice populației municipiului, care din cauza morbidității înalte cauzate de ITS, astăzi se află pe planul doi.

Pe parcursul anului 2017 au fost înregistrați 236 bolnavi cu microsporie, cu trihofiție - 0 și 67 bolnavi cu scabie.(în a. 2016 respectiv 242 microsporie, 1 trihofiție și 54 scabie).

În rezumat situația existentă ne impune la eforturi mai efective în problema măsurilor medicale de combatere a ITS și acordarea asistenței dermatologice populației municipiului.

Director IMSP DMDV

P. Bulgac